

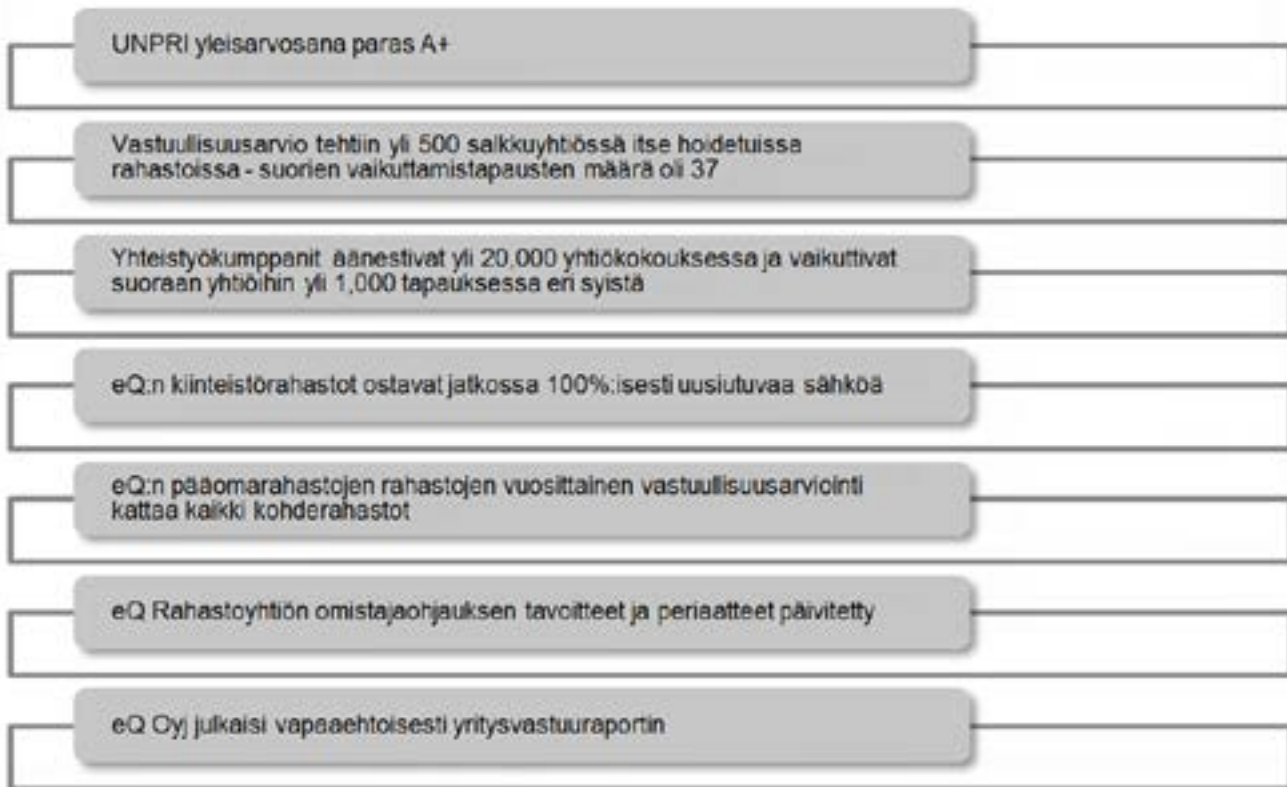

VASTUULLISEN SIJOITTAMISEN
VUOSIKERTOMUS
-2017-

eQ Varainhoito Oy

VASTUULLISEN SIOJITTAMISEN VUOSIKERTOMUS 2017

eQ Varainhoito Oy:n (myöhemmin eQ) Vastuullisen Sijoittamisen Vuosikertomus on katsaus yhtiön vastuullisen sijoittamisen toteuttamiseen ja kehitystoimenpiteisiin vuonna 2017. Verkkosivuillamme on julkaistu lisäksi eQ:n vastuullisen sijoittamisen politiikka ja eQ:n omistajaohjauksen periaatteet ja toimintatavat. YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden allekirjoittajana (UNPRI, The United Nations Principles for Responsible Investment) eQ raportoi vuosittain UNPRille. Tuorein raportti (Public Transparency Report eQ Asset Management Ltd.) on julkaistu verkkosivuillamme. www.eq.fi.

eQ:n vastuullisen sijoittamisen vuosi 2017 pähkinäkuoressa

Vastuullisen sijoittamisen toimintamalli eQ:ssa

eQ tähtää kaikissa sijoituksissaan erinomaiseen tuottoon pitkällä aikavälillä. Tämän päämäärän saavuttamiseksi eQ panostaa sijoitustoiminnassaan kokemukseen, sijoitusmarkkinoiden laajaan ja yksityiskohtaiseen tuntemukseen, sekä parhaiden työvälineiden käyttöön sijoitusten valmistelussa, seurannassa, päätöksenteossa ja riskien hallinnassa. Vastuullinen sijoittaminen on eQ:ssa integroitu sijoitusprosesseihin sekä koko sijoitustoimintaan, ja se kattaa eQ:n hallinnoimien rahastojen ja yhteistyökumppaneiden sijoitustoiminnan perinteisestä osake- ja korkosijoittamisesta pääoma- ja kiinteistösijoituksiin. Vastuullinen sijoittaminen on eQ:ssa osa päivittäistä työtä ja siihen sitoudutaan koko sijoitustoiminnassa. ESG:llä (Environmental, Social, Governance) tarkoitetaan ympäristövaikutusten ja sosiaalisen vastuullisuuden sekä yhtiöiden hallintotapojen arviointia. Kehitämme ESG-näkökulmien huomioimista jatkuvasti, samoin kuin muitakin sijoitustoiminnan työvälineitä ja työtapoja. Integroidulla prosessilla tarkoitamme sitä, että ESG-työkaluja käytetään keskeisenä osana sijoitusprosessissa muiden taloudellisten indikaattoreiden ohessa.

Sitoutuminen ja periaatteet

eQ Varainhoito Oy on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UNPRI) vuonna 2010 ja raportoimme jäsenorganisaatio PRI:lle vuosittain. Viimeisin vuoden 2016 toiminnasta laadittu raportti on julkaistu verkkosivuillamme. Saamme PRI:lta toimintamme kehittämiseen vuosittaisen arviointiraportin, jolla seuraamme omaa kehitystämme suhteessa kilpailijoihin Suomessa ja kansainvälisesti.

Vuoden 2016 PRI-arvioinnissa eQ sai erinomaisen yleisarvosanan (Strategy & Governance) A+ (arvosteluasteikko A+ korkein, D heikoin), kun kaikkien jäsenten mediaaniarvosana oli A. Arviointi antaa viitteitä niistä suunnista ja sijoitustoiminnan osa-alueista, joissa toimintaa voidaan kehittää. Se on hyvä tapa hyödyntää aktiivisesti PRI:n jäsenyyttä, mutta toiminnan kehityksen on edelleenkin lähdeittävä oman organisaation sisältä ja sijoitustoiminnan tarpeista.

UNPRI:n allekirjoittajana eQ on sitoutunut edistämään vastuullista sijoittamista ja vastuullisen sijoittamisen käytäntöjä. eQ on Suomen vastuullisen sijoittamisen foorumin Finsifin jäsen ja toteuttaa sitoumustaan osallistumalla aktiivisesti Finsifin toimintaan. eQ on myös allekirjoittanut CDP:n Climate Change -ohjelman, joka kannustaa yhtiöitä raportoimaan ilmastomuutokseen liittyvistä riskeistä ja toimenpiteistä. Olimme aktiivisesti mukana myös Suomen Pääomasijoitusyhdistyksen työryhmässä, joka julkaisi katsauskaudella koko alaa koskevan vastuullisuussuosituksen.

ESG-työryhmä

eQ Varainhoito Oy:ssä toimii ESG-työryhmä, jonka tehtävänä on kehittää yhtiön vastuullista sijoittamista. Työryhmä, jonka muodostavat ESG-koordinaattori, Compliance Officer sekä edustajat lakiasiantoinnosta ja kustakin sijoitustoiminnasta, kokoontui säännöllisesti vuoden 2017 aikana. Vuonna 2017 Työryhmän toiminnan painopisteet olivat raportoinnin kehittäminen ja omistajaohjauksen periaatteiden päivittäminen. Työryhmän jäsenet osallistuivat myös eQ Oyj:n ensimmäisen Yritysvastuuraportin laatimiseen, joka noudattaa Nasdaq OMX:n suosituksia. Tämä raportti on tärkeä esimerkki eQ:n varainhoidon sijoituskohteille. eQ Oyj julkisti Yritysvastuuraportin osana Vuosikertomusta vapaaehtoisesti. Näin haluamme kannustaa sijoituskohteitamme olevia pienempiä listayhtiöitä yritysvastuun avoimeen ja säännölliseen raportointiin. eQ Oyj osallistui myös Nasdaqin yritysvastuuraportoinnin pilottihankkeeseen. ESG-työryhmä valmisteli myös katsauskauden aikana päivitetyn eQ Rahastoyhtiön Omistajaohjauksen Periaatteet ja Toimintavat -asiakirjan.

Varmentaminen

eQ Varainhoito Oy noudattaa ns. sisäisen varmentamisen menetelmää, jossa yhtiön Compliance-toiminto tekee sijoitusprosessien vastuullisuuden varmennuksen ja laatii siitä raportin kehitysehdotuksineen yhtiön johdon ja ESG-työryhmän käyttöön. Tämä varmennus tehtiin myös vuonna 2017.

Osake- ja korkorahastojen toiminta 2017

eQ:n oma salkunhoito teki vastuullisuusarvion yli 500 yhtiöstä. Due Diligence -arvioinnissa tutkittiin mm. yrityksen hallintotapaan liittyviä asioita, kuten tilintarkastajia ja tilintarkastuslausuntoja. eQ:n salkunhoitajat olivat vuoden 2017 aikana vastuullisuuteen liittyvissä asioissa yhteydessä 37 yhtiöön. eQ:n sekä potentiaaliin että olemassa oleviin sijoituskohteisiin tekemät yhteydenotot koskivat pääasiassa yrityksen hallintotapaan liittyviä asioita. eQ:n osakerahastot olivat erityisen aktiivisia kehittyvillä markkinoilla, joissa sijoittajainformaation läpinäkyvyys ja laatu ovat tärkeitä hallintotapaa arvioitaessa. Vaikuttaminen toteutettiin olemalla suoraan yhteydessä yrityksiin. Sosiaalinen ja ympäristöraportointi oli katsauskaudella erityisenä painopisteenä, samoin kuin yhtiöiden hiilijalanjälkiraportointi. Vuonna 2017 eQ Varainhoito aloitti sijoitusrahastojen ESG-raportoinnin, jossa seurataan ympäristö- ja sosiaalisen vastuullisuuden säännöllisen raportoinnin laajuutta salkkutasossa. Tämän lisäksi kullekin rahastolle lasketaan hiilijalanjälki ja hiili-intensiteetti. Hiilijalanjälkilukujen laskennassa käytämme apuna yhteistyökumppanimme CDP:n tietokantaa, ja siksi olimme erityisen aktiivisia yhtiöiden suuntaan raportoinnin laadun kehittämiseksi ja avoimuuden edistämiseksi. Rahastokohtainen ESG-raportointi kattoi vuoden 2017 lopussa lähes kaikki eQ:n omat rahastot, sekä käyttämiemme yhteistyökumppanien rahastot. Tavoitteena on, että vaikutamme kaikkiin niihin salkkyhtiöihin, joilla ei vielä ole sosiaalisen vastuullisuuden raporttia, ympäristöraporttia tai integroitua raportointia joka on sisällytetty vuosikertomukseen sekä yhtiöihin, jotka eivät ole vastanneet CDP:n vuosikyselyyn. Vuonna 2017 kaikki kotimaisten yhtiöiden yhtiökokousmateriaalit käytiin läpi, eikä äänestystarpeita havaittu.

Kiinteistörahastojen toiminta 2017

eQ:n kiinteistöihin hallinnoitavat varat kasvoivat edelleen voimakkaasti vuonna 2017. Yhtiön kahden rahaston, eQ Hoivakiinteistöt ja eQ Liikekiinteistöt, hallinnoima kiinteistövarallisuus oli vuoden 2017 lopussa 968 miljoonaa euroa. Kohteiden hankinnassa ja hallinnoinnissa vastuullisuusnäkökohtien huomioiminen on tärkeässä osassa. Sijoituskoh- teiden valinnassa kiinnitetään huomiota vakaaseen vuokratassavirtaan ja pitkiin vuokrasopimuksiin, jolloin vuokralaisten kestävä toiminta on otettava huomioon, samoin kuin kiinteistöjen ammattimainen hoitaminen.

eQ on vaikuttanut kestävään energian kulutukseen aktiivisesti kiinteistörahastojen uudis- ja kehityskohteissa. Painopisteenä on aina olosuhdehallinta, millä tavoitellaan laadukasta sisäilmaa energiatehokkailla ratkaisulla toteutettuna. Rakennushankkeissa tutkitaan aina uusiutuvan energian (aurinko, geo) käytön mahdollisuus. Molemmat rahastot ovat päättäneet hankkia vuoden 2018 alusta alkaen kaikkien kohteiden ostosähkön 100%:isesti uusiutuvalla energialla. Päätös koskee niitä kohteita, joissa eQ:n rahastot päättävät sähkösopimuksista.

BREEAM In-Use on kansainvälinen sertifikaatti, jossa arvioidaan kiinteistökohteen ympäristöarvoja. Arvioinnissa mitataan mm. kohteen energiatehokkuutta, kiertotaloutta, veden kulutusta ja sosiaalisia ulottuvuuksia, kuten liikenneyhteyksiä ja hyvinvointia, läpinäkyvästi elinkaarivaatimukset huomioon ottaen. Ympäristövastuullisella kiinteistöomistamisella on positiivinen vaikutus kohteiden pitkän aikavälin tuottoon, ja sertifiointi on yksi apuväline tavoitteen saavuttamiseksi. Vuoden 2017 aikana sertifioidujen kohteiden määrä nousi neljään, joista eQ Hoivakiinteistöt -rahastolla on yksi kohde ja eQ Liikekiinteistöt -rahastolla kolme kohdetta. Tavoitteena on nostaa sertifioidujen kohteiden lukumäärää vuosittain viidellä kohteella kummassakin rahastossa. Tällä hetkellä eQ:n kiinteistötiimillä on meneillään 10 kohteen sertifiointiselvitykset. Sertifikaatin ja sertifikaattiprosessin kautta nousee esiin tekijöitä, jotka mm. auttavat kehittämään omaa toimintaa, tarkastelemaan elinkaarikustannuksia ja lisäämään käyttömukavuutta. Nämä ovat erinomaisesti linjassa pitkäaikaisen omistamisen ja arvonnun kanssa.

BREEAM®

Hankekohtaisessa sertifiointissa on niinkään edistytty toiminnan kasvun myötä. Tällä hetkellä eQ:n kiinteistörahastojen hankkeista yhdellä on BREEAM sertifikaatti (Plaza Loiste, arvosanalla Very Good). Hanksertifikaattia harkitaan kaikissa merkittävässä rakennushankkeissa myös jatkossa. Tämä arviointi on tällä hetkellä meneillään kolmessa rakennushankkeessa, jotka edustavat sekä uudis- että saneerauskohteita.

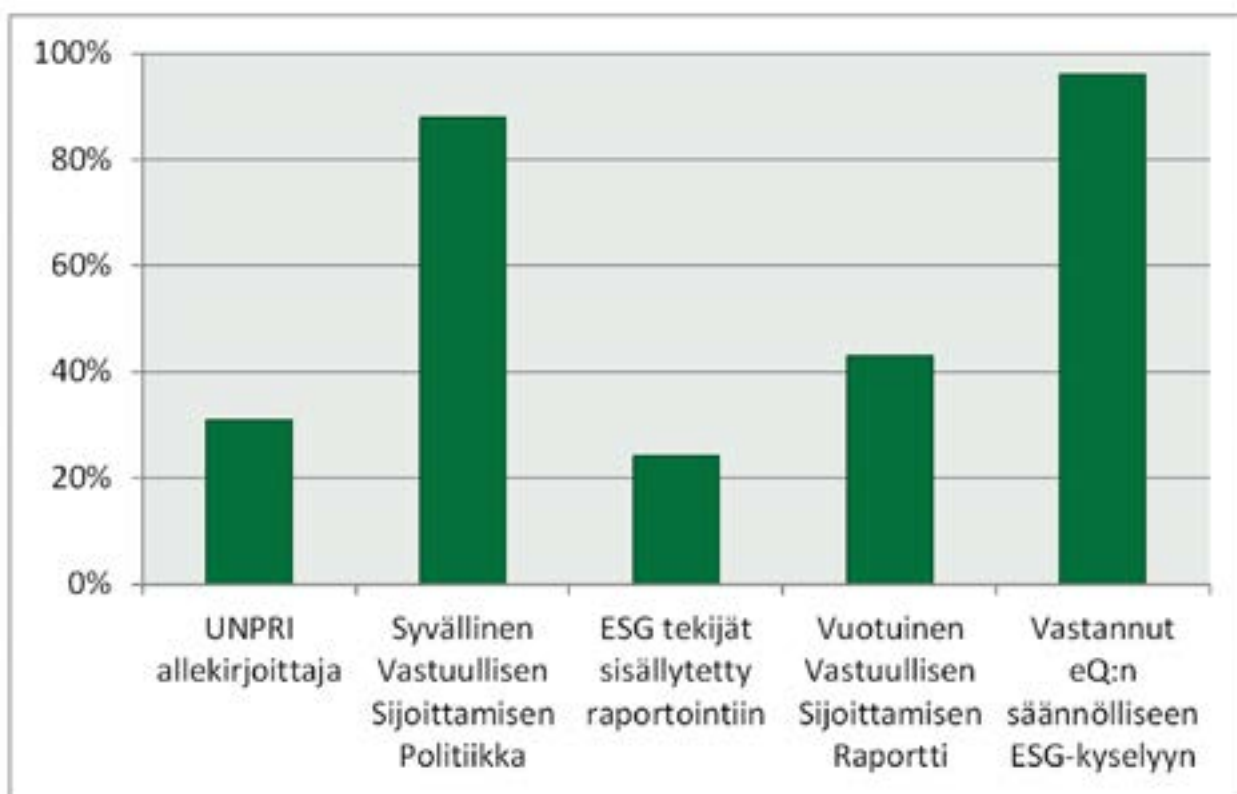
Kiinteistöissä varaudutaan myös aktiivisesti tulevaisuuden vaatimuksiin. Esimerkkinä tästä on sähköautojen latauspisteiden kartoittaminen liikekiinteistökohteissa sekä isoissa hoivakiinteistöissä ja toteutusten käynnistäminen vuoden 2018 aikana.

Pääomarahastojen toiminta 2017

eQ:n pääomasijoitustiimi hallinnoi yli viiden miljardin euron private equity -varallisuutta omien rahastotuotteiden ja asiakasmandaattien kautta. eQ:lla on pitkä kokemus vastuullisesta pääomasijoittamisesta ja sijoituskohteiden valinnassa kiinnitetään huomiota niin hallintotapaan, ympäristövastuullisuuteen kuin sosiaaliseen vastuullisuuteenkin. Pääomasijoitustiimi on jatkuvassa vuorovaikutuksessa sijoituskohteena olevien rahastojen kanssa jo sijoituspäätöksen valmisteluvaiheesta alkaen. Sijoitusprosessimme painopiste on kohteiden valinnan due diligence -vaiheessa, minkä lisäksi seuraamme rahastojen vastuullisuustapah- tumia jatkuvasti.

eQ:n pääomasijoitustiimi toteuttaa vuosittain rahastojen-rahastotuotteidensa kohderahastot kattavan vastuulliseen sijoittamiseen liittyvän kyselyn. Vuoden 2017 kyselyn perusteella voidaan todeta, että rahastojen toiminnan läpinäkyvyys ja käytännöt ovat koko ajan paremmin linjassa eQ:n vastuullisuusvaatimusten kanssa. Tämän kyselyn kaltaiset aktiviteetit ovat hyvä esimerkki siitä, kuinka vuorovaikutus vastuullisuuden osalta kehittyä ja kuinka kumppanuutemme paikallisen partnerimme kanssa vahvistuu.

Vuoden 2017 kysely lähetettiin 126 kohderahastolle, joista saatiin 115 vastausta (91,3%). Vastausten perusteella tehty arviointi on kuvassa 1. Kohderahastojen hallinointiyhtiöiden syvälinen vastuullisen sijoittamisen politiikka ja vastausten saaminen vuotuisen kyselyyn ovat erinomaisella tasolla. Vuoden 2017 aikana pääomasijoitustiimi teki 14 uutta sijoitussitoutumusta, joissa kaikissa on periaattemme mukaisesti hyväksytty maininta siitä, että eQ on UNPRI:n allekirjoittajajäsen ja edellyttää vastuullisuusraportointia kohderahastoiltaan säännöllisesti. Sijoitustiimille raportointiin yhdeksästä vastuullisuustapahtumasta, jotka koskivat kohderahastojen tekemiä sijoituksia tai vastuuhenkilöiden toimintaa. Kaikissa tapauksissa on tehty arviointi tapahtumasta ja asia on käyty läpi kunkin kohderahaston hallinointiyhtiön kanssa.

Kuva1: eQ:n pääomasijoitustiimin tekemän vastuullisuuskyselyn arviointi

Yhteistyökumppanien toiminta 2017

eQ Varainhoito Oy käyttää yhteistyökumppaneita myös perinteisissä osake- ja korkorahastoissa. Pääyhteistyökumppanimme ovat maailman suurin indeksisijoitustalo Vanguard ja yksi maailman suurimmista aktiivisista varainhoitajista Fidelity. eQ:n vastuullinen sijoittaminen kattaa myös yhteistyökumppanien rahastovalinnat. Edellytämme yhteistyökumppaneiltamme vahvaa sitoutumista vastuullisuuteen ja seuraamme aktiivisesti vastuullisuuden toteutumista kunkin kumppanin osalta. eQ:n rahastovalikoimaan kuuluu myös

ns. frontier-markkinoille sijoittava erikoissijoitusrahasto eQ Frontier, joka sijoittaa varansa hyvin varhaisessa kehitysvaiheessa oleville osakemarkkinoille. Myös tämän rahaston valinnoissa kiinnitetään huomiota vastuullisuuteen jo rahastojen valintavaiheesta alkaen.

Saamme Fidelityltä kvartaaleittain ESG-raportin, ja tarvittaessa käymme keskustelua yksittäisistä sijoituksista salkunhoitajan kanssa. Fidelity ja Vanguard julkaisevat molemmat vuosittain proxy voting -raportin, josta käy ilmi kuinka rahastot ovat äänestäneet yhtiökokouksissa. Fidelity äänesti maailmanlaajuisesti yli 3700 yhtiökokouksessa vuonna 2017. Indeksitalona Vanguardin rahastot seuraavat passivisesti indeksin sisältöä. Passiivinen indeksisijoittaminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että Vanguard ei vaikuttaisi sijoituskohteisiin aktiivisena omistajana. Päinvastoin, Vanguard tekee merkittävää pitkäaikaisia sijoittajia hyödyttävää työtä äänestämällä aktiivisesti ja käymällä suoraa vuorovaikutusta eri ESG-kysymysten tiimoilta valikoidusti yhtiöiden kanssa myös yhtiökokousten välillä.

Vanguard äänesti vuoden 2017 aikana yhteensä 18,905 yhtiökokouksessa (vuonna 2016 16,740). Tämän lisäksi yhtiö kävi suoraa vuorovaikutusta 954 yhtiön kanssa (vuonna 2016, 817 yhtiön kanssa) laajempien tapaamisten merkeissä. Vanguardin maailmanlaajuisesti hallinnoimien rahastojen pääomista suora vaikuttaminen yhtiökokousten ulkopuolella kattoi vuonna 2017 1,138 miljardia dollaria (vuonna 2016, 1,004 miljardia dollaria). Vaikuttamisen laajuus ja tapausten lukumäärä kasvaa siis edelleen, ja Vanguard on vahvasti sitoutunut toiminnassaan pitkäaikaisen sijoittamisen tukemiseen. Yhteistyökumppaneita käyttävänä varainhoitajana eQ tutkii vaikuttamistapauksia, niiden päälinjoja ja esimerkkejä vaikuttamisen lopputuloksista. Tarvittaessa kysymme varainhoitajalta vaikutuspolitiikan perusteista, mikä myös auttaa kehittämään omaa sijoitustoimintaamme. Vuonna 2017 Vanguardin vaikuttamisessa ei havaittu linjan muutoksia. Yhtiökokouksissa Vanguard äänesti yhtiön esitystä vastaan mm. hallituksen koostumukseen, johdon palkitsemiseen ja johdon toimivaltaan liittyvissä kysymyksissä. Erityisenä painopisteenä hallituksen koostumusta arvioitaessa on ollut diversiteetin edistäminen, jossa otetaan huomioon niin sukupuoli, ikä, kokemus kuin etniset taustatekijät. Vanguardin mukaan tutkimukset ovat osoittaneet, että hyvää diversiteettiä edustavat hallitukset edistävät yhtiöiden hyvää hallintotapaa ja auttavat yhtiöitä menestymään kilpailijoita paremmin laajamittaisen osaimisen ja näkemyksen turvin.

eQ Private Equity käyttää myös yhteistyökumppaneita eQ Private Credit ja eQ PE US rahastotuotteissa. eQ Private Credit rahastoissa yhteistyökumppanimme on englantilainen MV Credit Partners LLP (MV). MV on UN PRI allekirjoittaja ja he ovat sijoitustoimintaansa liittyvän vastuullisuuden ja raportoinnin lisäksi kommitoituneet välittömästi informoimaan eQ:ta mahdollisista vastuullisuuteen liittyvistä tapahtumista lainasalkuissa. eQ PE US rahastotuotteissa yhteistyökumppanimme on amerikkalainen RCP Advisors LLC (RCP). Koska kaikki sijoituspäätökset rahastoissa tehdään eQ:n omistamissa ja hallinnoimissa suomalaisissa rahastoissa kaikki vastuullisuuteen liittyvä harkinta, monitorointi ja raportointi suoritetaan eQ Private Equity:n omassa prosessissa, johon RCP osallistuu toimittamalla asiaan liittyvää informaatiota.

